

CURS	2025-26	MATÈRIA	Geografia i història	PROFESSOR/A	Sergi Riba Pla	HORES SETMANALS	3
------	---------	---------	----------------------	-------------	----------------	-----------------	---

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

La matèria de Ciències Socials: Geografia i Història, es vincula i continua amb el procés de desenvolupament competencial de l'àrea de coneixement de medi natural, social i cultural de l'educació primària. Reflecteix la capacitat que contenen les ciències socials per contribuir a l'assoliment de les competències clau plantejades com a perfil competencial de sortida de l'alumnat en acabar l'etapa, sobretot amb la geografia i la història, tradicionalment considerades pel seu caràcter comprensiu i integrador i la seva connexió amb altres ciències socials. La matèria s'organitza des de la formulació de les competències específiques, que concreten les seves finalitats amb els criteris d'avaluació i es plantegen amb una proposta de sabers bàsics. A partir de les competències específiques s'han d'establir els contextos d'aprenentatge fonamentats amb el treball sobre la informació i les seves fonts a través de recursos variats, incloent-hi els digitals, la contextualització dels aprenentatges en l'entorn local i global, l'interès pels objectius de desenvolupament sostenible, l'exercici de la solidaritat i la cohesió social, el respecte a la diversitat cultural i a les identitats, la valoració i conservació del patrimoni, la defensa de la igualtat real entre dones i homes i la lluita contra qualsevol forma de discriminació. Cal combinar les eines i estratègies metodològiques pròpies de les ciències socials, especialment els procediments geogràfics i històrics, amb la seva capacitat crítica i de conscienciació social. En el procés de crear coneixement històric del passat resulta fonamental la reflexió sobre la seva rellevància, l'anàlisi de fonts, la discussió sobre les causes i conseqüències dels esdeveniments històrics i l'anàlisi dels canvis i continuïtats, des d'una perspectiva temporal i contextualitzada, i amb relació a determinats criteris ètics i cívics. Així mateix, el pensament geogràfic s'entén com un conjunt d'habilitats per analitzar, comprendre i transformar el coneixement de l'espai al voltant de conceptes com proximitat, connexió, localització o distribució espacial, utilitzant l'escala adequada en cada cas, des de l'entorn local fins al global.

RESUM D'AVALUACIÓ

Proves i exàmens	50%
Treballs	40%
Actitud	10%

Aclariments rellevants sobre l'avaluació de la matèria: ortografia, recuperacions, mitjanes, etc.

- L'ortografia és avaluada en cadascuna de les parts avaluatives
- La recuperació de l'assignatura serà a partir de fer un dossier

ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES I PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE: Criteris i decisions que organitzen, de forma global, l'acció didàctica. Tipus: aprenentatge cooperatiu, coneixements previs, etc. Diversitat (personalització) a través de les mesures de suport.

- Les dinàmiques i estratègies metodològiques que es contemplen a l'aula són variades. A classe es combina diferents estratègies que van des de l'explicació del docent fins a la realització de diferents dinàmiques tant individuals com cooperatives.
- Una de les situacions d'aprenentatge es treballa en anglès utilitzant la metodologia CLIC.
- S'utilitza la pantalla digital amb material audiovisual com a material de suport. A més a més també s'utilitza l'aula d'informàtica per fer tasques relacionades amb la competències digital i personal i social.

MATERIAL ADDICIONAL DE LA MATÈRIA: afegiu l'enllaç del Classroom o Moodle de la matèria.

- 2n ESO A → <https://classroom.google.com/c/ODAxNDQ4NDQ4NTEz?cjc=Indskps7>
- 2n ESO B → <https://classroom.google.com/c/Nzc1MzlzMjgyMjQ5?cjc=ktbt4qj6>
- 2n ESO C → <https://classroom.google.com/c/ODAxNDQ4NjcwNjY1?cjc=jb4u543t>

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS Els sabers del currículum estan dividits en tres grans blocs: A. Reptes del món actual B. Societats i territoris C. Compromís cívic
1	1. L'empremta andalusina (Edat mitjana)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Cronologia i temps històric. Construcció i interpretació de línies del temps.
			Les arrels de la cultura occidental. Identificació del llegat cultural del món clàssic, del judeocristià i de la civilització islàmica i valoració de les seves aportacions a Europa.
			El llegat històric. Aplicació dels coneixements històrics a la comprensió i identificació d'alguns dels problemes de l'actualitat.
	2. Fer la guerra, resar o conrear la terra (Europa feudal)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Cronologia i temps històric. Aplicació de les variables històriques de canvi, continuïtat i simultaneïtat per a comprensió de l'evolució de la humanitat com un procés no lineal.

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS Els sabers del currículum estan dividits en tres grans blocs: A. Reptes del món actual B. Societats i territoris C. Compromís cívic
			Violència i conflictes armats. Identificació de les causes i conseqüències d'alguns conflictes en diferents èpoques històriques.
			Les arrels de la cultura occidental. Anàlisi de les petjades d'aquest llegat en el patrimoni material i immaterial.
	3. Per camins i muralles	7	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Origen i evolució de l'organització social. Valoració de les desigualtats socials i les disputes pel poder des de l'antiguitat i en diferents contextos històrics.
	4. Terra de castells (Catalunya dins la Corona d'Aragó)	9	Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. Compromís per la defensa i preservació del llegat artístic i cultural, distingint-ne la diversitat, així com de la memòria històrica en la seva pluralitat.
			Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
2	5. Conquesta i repoblació	8	Les arrels de la cultura occidental. Anàlisi de les petjades d'aquest llegat en el patrimoni material i immaterial.
			Violència i conflictes armats. Identificació de les causes i conseqüències d'alguns conflictes en diferents èpoques històriques.
			Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. Compromís per la defensa i preservació del llegat artístic i cultural, distingint-ne la diversitat, així com de la memòria històrica en la seva pluralitat.
	6. Nous mons, antigues cultures (Edat Moderna)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Evolució dels sistemes econòmics i dels models d'organització social. Valoració crítica de la distribució desigual dels recursos i del treball des de la prehistòria fins a l'edat moderna.
			EL llegat històric. Reflexió sobre la construcció d'identitats a partir de l'herència cultural i els processos històrics viscuts en una comunitat i territori.

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS Els sabers del currículum estan dividits en tres grans blocs: A. Reptes del món actual B. Societats i territoris C. Compromís cívic
3			Tecnologies de la informació i societats del coneixement. Maneig i utilització segura de dispositius, aplicacions informàtiques i plataformes digitals, valorant les seves aportacions a la geografia i la història.
			Primeres civilitzacions. Reconeixement de les grans rutes comercials i les estratègies pel control dels recursos a l'antiguitat.
			L'ampliació del món conegut i les civilitzacions no europees. Contextualització dels grans viatges, descobriments i sistemes d'intercanvi en l'edat moderna.
	7. L'humanisme (època renaixentista)	7	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Les arrels de la cultura occidental. Identificació del llegat cultural del món clàssic, del judeocristià i de la civilització islàmica i valoració de les seves aportacions a Europa.
			Evolució de les expressions artístiques i culturals. Anàlisi i valoració de la diversitat i riquesa de les expressions artístiques i culturals a partir de fonts diverses i de l'observació directa i indirecta dels estils i obres.
			Religió i organització social. Descripció de les persecucions i conflictes per motius religiosos i ideològics, i paral·lelismes amb fets o situacions de l'actualitat.
	8. Llums i ombres d'un imperi (Els Àustries)	7	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Cronologia i temps històric. Construcció i interpretació de línies del temps.
			Territori i paisatge. Valoració i conservació dels components ambientals, històrics, artístics i culturals del paisatge.
3	9. Lluita contra el canvi climàtic	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Objectius de desenvolupament sostenible. Valoració de les accions, tant individuals com col·lectives, que permeten avançar en la implantació de l'Agenda 2030.

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS Els sabers del currículum estan dividits en tres grans blocs: A. Reptes del món actual B. Societats i territoris C. Compromís cívic
			Prevenió de riscos. Identificació dels principals riscos d'origen natural com inundacions, incendis o epidèmies i d'origen tecnològic, com el nuclear, el químic o contaminació d'aigües.
			Consciència ambiental. Implicació en la defensa de la biodiversitat i la protecció del medi ambient.
	10. Un creixement desigual (la població mundial)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Emergència climàtica. Reconeixement dels elements i factors que condicionen el clima i el seu impacte sobre les activitats humanes.
			Consciència ambiental. Recerca d'actuacions orientades a aconseguir una mobilitat sostenible.
	11. Cada cop més i més grans (les ciutats)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Territori i paisatge. Anàlisi de l'evolució de la ciutat i el món rural al llarg de la història.
			Concentració i distribució de la riquesa. Representació i maneres de percebre la desigualtat.
			Dignitat humana i drets universals. Reconeixement dels drets i deures individuals i col·lectius, identificant i rebutjant les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació.
	12. Qui viu a Catalunya? (demografia)	8	Els instruments d'avaluació: eix cronològic, prova escrita, presentació de la llibreta
			Desafiaments demogràfics al món actual. Estudi de la composició i estructures demogràfiques a diferents escales. Aplicació de conceptes bàsics de demografia en comprensió de dinàmiques demogràfiques actual i els moviments migratoris, analitzant les seves causes i conseqüències.
			Ciudadania europea i cooperació internacional. Consolidació de diferents idees i actituds en el projecte de construcció d'una ciutadania europea i global inclusiva i solidària, des del diàleg i l'empatia.

PROGRAMACIÓ			
TRIMESTRE	UD	SESSIONS (HORES)	INSTRUMENTS / SABERS Els sabers del currículum estan dividits en tres grans blocs: A. Reptes del món actual B. Societats i territoris C. Compromís cívic
			El llegat històric. Aplicació dels coneixements històrics a la comprensió i identificació d'alguns dels problemes de l'actualitat.
TOTALS	32+30+32	94	

COMPETÈNCIES CLAU I PERFIL DE SORTIDA DE L'ALUMNAT

Aquesta programació s'emmarca en el nou currículum de Catalunya i té com a referent el perfil de sortida de l'alumnat, que orienta l'aprenentatge cap al desenvolupament integral de l'estudiant. Les competències clau hi tenen un paper central, ja que permeten treballar habilitats transferibles i essencials per a la vida personal, acadèmica i social. Cada departament, des de la seva matèria, contribueix a aquest objectiu identificant les competències clau que es treballen al llarg del curs. **Comunicació lingüística (CL), Competència plurilingüe (CP), Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (MCTE), Competència digital (CD), Competència personal i social i d'aprendre a aprendre (CPSAA), Competència ciutadana (CC), Competència emprenedora (CE) i Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).**

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA (CE)

CE1	Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement i comunicar-ho a través de diferents formats.
CE3	Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.
CE5	Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i la construcció dels sistemes democràtics per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.
CE7	Identificar els fonaments que sostenen les identitats personals i col·lectives des d'una perspectiva intercultural, respectant els sentiments de pertinença, i valorar les diverses manifestacions culturals i artístiques i el patrimoni material i immaterial per contribuir a la cohesió socials i als valors que emanen d'una ciutadania europea responsable i solidària.

CE	OBJECTIUS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ
CE1	Explicar els trets definitoris d'algunes civilitzacions històriques, identificar elements de canvi i continuïtat en les formes de vida i subsistència i en l'organització de la societat i reconèixer aspectes significatius de la seva aportació a la cultura universal.	1.1. Desenvolupar estratègies de cerc, tractament i organització de la informació per a la resolució de demandes relacionades amb fets i processos rellevants del present i del passat. 1.3. Elaborar i comunicar els coneixements adquirits mitjançant recursos expressius que incorporin diferents llenguatges i formats, emprant les possibilitats que ofereixen els entorns i recursos digitals.
CE2	-	
CE3	Relacionar alguns canvis en els hàbits de vida tradicional i el treball domèstic i contrastar-los amb l'actualitat, identificant les pràctiques compatibles amb la salut, la sostenibilitat, la dignitat i el respecte, i assumir responsabilitats i compromisos en l'àmbit familiar, l'entorn escolar i la comunitat.	3.1. Identificar els canvis i les continuïtats entre les etapes històriques, a través de processos inductius, reptes i projectes de recerca, i trobar relacions amb el món actual. 3.2. Diferenciar les causes i les conseqüències dels processos històrics i aplicar-ho en problemes actuals relacionats amb els objectius de desenvolupament sostenible. 3.3. Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual.
CE4	-	
CE5	Reconèixer les desigualtats socials en diferents èpoques històriques, els mecanismes de domini i control que s'hi han donat i les conseqüències en el món actual. Identificar els col·lectius que han estat sotmesos, silenciats i invisibilitzats al llarg de la història fins al present i destacar les diferents perspectives i aportacions. Caracteritzar els drets humans individuals i col·lectius i l'estat de dret com a sistema institucional que garanteix el seu compliment a través dels seus òrgans i institucions.	5.1. Identificar i analitzar els mecanismes que han regulat la vida en comú d'algunes societats del passat, interpretant els principals models d'organització social i política. 5.3. Analitzar els trets bàsics de l'organització social, política i econòmica d'algunes societats del passat i valorar de manera crítica el figrau d'equitat dels intercanvis i relacions amb altres poblacions.
CE6	-	

CE7	Identificar els reptes en relació amb la corresponsabilitat en el treball reproductiu i comunitari entre homes i dones, remarcant-ne la importància per al funcionament de les societats.	7.1. Explicar els trets definitori d'algunes cultures històriques, identificar elements de canvi i continuïtat en les seves expressions culturals i artístiques i reconèixer aspectes significatius de la seva aportació a la cultura universal. 7.3. Assenyalar alguns elements bàsics del llegat històric i cultural d'Europa, així com els fonaments d'una ciutadania europea inclusiva i solidària.
-----	---	---

SABERS I BLOCS DE SABERS	
BLOCS	SABERS
B. Societats i territoris	Cronologia i temps històric. Construcció i interpretació de línies del temps.
B. Societats i territoris	Les arrels de la cultura occidental. Identificació del llegat cultural del món clàssic, del judeocristià i de la civilització islàmica i valoració de les seves aportacions a Europa.
B. Societats i territoris	El llegat històric. Aplicació dels coneixements històrics a la comprensió i identificació d'alguns dels problemes de l'actualitat.
	Cronologia i temps històric. Aplicació de les variables històriques de canvi, continuïtat i simultaneïtat per a comprensió de l'evolució de la humanitat com un procés no lineal.
B. Societats i territoris	Origen i evolució de l'organització social. Valoració de les desigualtats socials i les disputes pel poder des de l'antiguitat i en diferents contextos històrics.
	Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. Compromís per la defensa i preservació del llegat artístic i cultural, distingint-ne la diversitat, així com de la memòria històrica en la seva pluralitat.
B. Societats i territoris	Les arrels de la cultura occidental. Anàlisi de les petjades d'aquest llegat en el patrimoni material i immaterial.
B. Societats i territoris	Violència i conflictes armats. Identificació de les causes i conseqüències d'alguns conflictes en diferents èpoques històriques.
C. Compromís cívica	Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. Compromís per la defensa i preservació del llegat artístic i cultural, distingint-ne la diversitat, així com de la memòria històrica en la seva pluralitat.
B. Societats i territoris	Evolució dels sistemes econòmics i dels models d'organització social. Valoració crítica de la distribució desigual dels recursos i del treball des de la prehistòria fins a l'edat moderna.

B. Societats i territoris	El llegat històric. Reflexió sobre la construcció d'identitats a partir de l'herència cultural i els processos històrics viscuts en una comunitat i territori.
A.Reptes del món actual	Tecnologies de la informació i societats del coneixement. Maneig i utilització segura de dispositius, aplicacions informàtiques i plataformes digitals, valorant les seves aportacions a la geografia i la història.
B. Societats i territoris	Primeres civilitzacions. Reconeixement de les grans rutes comercials i les estratègies pel control dels recursos a l'antiguitat.
B. Societats i territoris	L'ampliació del món conegut i les civilitzacions no europees. Contextualització dels grans viatges, descobriments i sistemes d'intercanvi en l'edat moderna.
C. Compromís cívica	Dignitat humana i drets universals. Reconeixement dels drets i deures individuals i col·lectius, identificant i rebutjant les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació.
A.Reptes del món actual	Desafiaments demogràfics al món actual. Estudi de la composició i estructures demogràfiques a diferents escales. Aplicació de conceptes bàsics de demografia en comprensió de dinàmiques demogràfiques actual i els moviments migratoris , analitzant les seves causes i conseqüències.
C. Compromís cívica	Ciutadania europea i cooperació internacional. Consolidació de diferents idees i actituds en el projecte de construcció d'una ciutadania europea i global inclusiva i solidària, des del diàleg i l'empatia.